

Assen, 3 december 2024
Ons kenmerk 1001281

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : Cozi Projectontwikkeling B.V.

Activiteit : Ontwikkelen recreatiepark 'Nordic Nature' Amsterdamscheveld

Locatie : Tussen de Verlengde Noordersloot en de Griendtsveenstraat in Erica

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode vanaf 1 januari 2025 tot 1 januari 2030.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben, met inachtneming van artikelen 8.74k en 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in artikel 5.1. tweede lid, onder g van de Omgevingswet, te verlenen aan Cozi Projectontwikkeling B.V., voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 11.46. eerste lid van het Bal voor de (habitatrichtlijn soort) poelkikker (*Pelophylax lessonae*), waar het gaat om:
 - b. het opzettelijk verstoren;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
- artikel 11.54. eerste lid van het Bal voor overige (nationaal beschermde) soorten: boomarter (*Martes martes*), das (*Meles meles*), grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*) en levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), waar het gaat om het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren.

Aan deze omgevingsvergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soort verleend.
- 1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden behorend bij dit besluit.
- 1.3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de bijbehorende brief (papier of digitaal) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

- 1.6. De vergunninghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden voor elke van de vier fases bekend is, doch uiterlijk zeven dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van dit besluit.
- 1.7. Bij de melding bedoelt onder voorschrift 1.6 van dit besluit hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau/ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van dit besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan Amsterdamscheveld te Erica, versie 3.0, d.d. 4 november 2024, door Equipe Adviseurs B.V. (hierna: Activiteitenplan) en volgens de brief 'Verzoek om aanvullingen Recreatiepark Amsterdamscheveld 101281', d.d. 28 oktober 2024, door Equipe Adviseurs B.V. (hierna: brief), beide behorend bij dit besluit, tenzij afwijkend in dit besluit is voorgeschreven.
- 1.9. Het project dient conform paragraaf 2.3.3 en figuur 4 van het Activiteitenplan en paragraaf 3.2 van dit besluit gefaseerd uitgevoerd te worden. Dit houdt in dat er vier fases bestaan die opeenvolgend met de klok mee in minimaal twee jaren worden uitgevoerd.
- 1.10. De (voorbereidende) werkzaamheden dienen op een lage werksnelheid (stapvoets) plaats te vinden, waarbij men rekening dient te houden met vluchtwegen en te zorgen dat dieren voldoende ruimte hebben om weg te komen.
- 1.11. De uitvoerder dient enkel gebruik te maken van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden en altijd één richting op te werken. Indien er meerdere machinale voertuigen aan het werk zijn, dienen die niet naar elkaar toe te werken in verband met onnodige verstoring en mogelijke opsluiting (potentieel doden) van dieren. Groot materieel mag alleen over bestaande paden rijden.
- 1.12. Er dient een boszoom van minimaal tien meter breed om de gehele noordkavel intact te blijven. Hier mag niet gebouwd worden, ook mogen er geen paden aangelegd worden.
- 1.13. Het bos met ven tussen de noordkavel en de zuidkavel, wat als tussenstuk wordt aangeduid, dient ongemoeid te blijven.
- 1.14. Belichting op het park dient naar beneden gericht te zijn. Niet essentiële belichting dient automatisch uit te gaan na het passeren van personen of een persoon. Begeleidende verlichting langs de paden dienen niet hoger te zijn dan 50 cm.
- 1.15. Ramen van recreatiewoningen die gericht zijn op water, bomen met holtes of spleten, de boszoom, speciaal ingerichte natuurzones en voorzieningen/elementen zoals takkenrillen of marterkasten, dienen uitgevoerd te worden met een éénrichting lichtwerend folie, zodat licht vanuit de recreatiewoningen geen verstorend effect heeft op deze natuurzones, voorzieningen en elementen.
- 1.16. De recreatiewoningen dienen op palen te staan zodat er leefgebied voor (beschermde) diersoorten onder de recreatiewoningen aanwezig blijft.
- 1.17. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, zoals beschreven op www.rvo.nl/ecologisch-deskundige (hierna ecologisch deskundige) én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijzigingen dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij dit besluit.

- 1.18. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd. Afwijkingen van het ecologisch werkprotocol dienen altijd minimaal vier weken voorafgaand aan uitvoering te worden overlegd met het bevoegd gezag.
- 1.19. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

Poelkikker

- 2.1. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de poelkikker. De meest kwetsbare periodes van de poelkikker, zijnde de overwinteringsperiode (oktober t/m half april) en de voortplantingsperiode (half maart t/m half september). Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.2. Werkzaamheden die effect hebben op de voortplantingshabitat van de poelkikker moeten plaatsvinden in de periode vanaf oktober tot half april. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met en goedgekeurd te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de poelkikker.
- 2.3. Plaggen dient altijd buiten de overwinteringsperiode van de poelkikker, zoals bedoeld in voorschrift 2.1 van dit besluit uitgevoerd te worden.
- 2.4. Grondwerkzaamheden (behalve plaggen) die schadelijk kunnen zijn voor poelkikker tijdens de overwinteringsperiode, dienen buiten de overwinteringsperiode van de poelkikker uitgevoerd te worden, tenzij buiten de overwinteringsperiode van de poelkikker, voorafgaand aan de werkzaamheden, relevante delen van het terrein ongeschikt zijn gemaakt, door vegetatie kort te maaien en kort te houden. De noodzakelijke frequentie van maaien dient bepaald te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de poelkikker. Voorafgaand aan het maaien moet het werkgebied worden gecontroleerd door een ecologisch deskundige en dienen eventueel aanwezige dieren afgevangen en overgezet te worden naar alternatief aangrenzend leefgebied (terrein andere fase), waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd.
- 2.5. De oostelijke oevers van de voormalige zandwinplas, waar is vastgesteld dat dit een bepaalde periode van het vroege voortplantingsseizoen, dienstdoen als voortplantingswater van de poelkikker, mogen in die periode niet worden betreden. Zodra het water van de plas later in het seizoen is teruggetrokken, en er zodoende een strandje ontstaat, is deze oostzijde van de oever van de zandwinplas niet meer geschikt als voortplantingswater voor de poelkikker en mag het strand worden betreden. Dit dient uitgevoerd te worden conform hetgeen beschreven is in de brief.
- 2.6. Het noordelijke ven op de noordkavel (op de plankaart weergegeven als VEN) mag niet worden aangetast. Er dienen voldoende maatregelen getroffen te worden zodat betreding door bezoekers niet mogelijk is.

- 2.7. Het water rond de 'eilandjes' aan de noordwest kant van de voormalige zandwinplas mogen tijdens de voortplantingsperiode van de poelkikker niet betreden worden. Hiervoor dienen maatregelen getroffen te worden in de vorm van natuurlijke afscherming met riet en struiken en duidelijke paden naar de recreatiewoningen en de aanlegsteigers.
- 2.8. Er dient een amfibietunnel aangelegd te worden onder het hoofdpad wat tussen de 'eilandjes' en het noordelijke ven loopt. Zo kan de poelkikker ongehinderd tussen het bestaande en de nieuwe voortplantingswateren migreren. Deze amfibietunnel dient buiten de migratieperiode jaarlijks op functionaliteit te worden gecontroleerd, waarbij het noodzakelijke onderhoud uitgevoerd dient te worden om de functie die het heeft te behouden. Het onderhoud en de inspectie moet worden opgenomen in het ecologisch logboek.
- 2.9. Ter compensatie van het gereduceerde leefgebied van de poelkikker dienen vijf nieuwe poelen aangelegd te worden op de zuidkavel, conform het Activiteitenbesluit en de plankaart (bijlage 3). Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:
 - De poelen krijgen een flauwe natuurlijke oever;
 - De doorsnee van een poel is minimaal 20 meter;
 - De poelen zijn vanaf maart t/m september waterhoudend;
 - Verlanding van de poelen wordt voorkomen door de poelen tijdig te schonen, afhankelijk van hoe snel de watervegetatie zich ontwikkelt. Het onderhoud en de inspectie moet worden opgenomen in het ecologisch logboek.

Boommarter

- 2.10. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de boommarter. De (meest) kwetsbare periode (voortplantingsperiode) loopt globaal van maart t/m juli. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.11. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal vier marterkasten van het type ZK MA 01 van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar) aan te bieden, conform paragraaf 4.1.2 van het Activiteitenplan.
- 2.12. Voor een periode van tien jaren dient er onderhoud van de marterkasten, als bedoeld onder voorschrift 2.11., te worden uitgevoerd wanneer deze niet meer functioneel door de boommarter gebruikt kan worden. Om dit te controleren is er binnen de periode van tien jaren, elk jaar een controle op de functionaliteit van de voorzieningen nodig. Het eventuele onderhoud moet plaatsvinden buiten de meest kwetsbare periode van de boommarter. Het onderhoud en de inspectie moet worden opgenomen in het ecologisch logboek.
- 2.13. Er dient bij het plaatsen van de marterkasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal één maand, voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. Hierdoor zijn de boommarters in staat om tijdig de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren.
- 2.14. De boszoom, als bedoeld in voorschrift 1.12 van dit besluit, rond de noordkavel dient over de gehele lengte (behalve waar doorgangen zijn voor mens en das) voorzien te worden van een omvangrijke takkenril.
- 2.15. De bomen met marterkasten, bomen met geschikte holtes, de boszoom rond de noordkavel en de takkenrillen waar de boommarter gebruik van zou kunnen maken als verblijfplaats, mogen niet beschenen worden met kunstlicht.

Das

- 2.16. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de das. De (meest) kwetsbare periode (voortplantingsperiode) loopt globaal van december t/m juni. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de das.
- 2.17. Minimaal zes maanden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient de nieuwe kunstburcht in de noordwest hoek van de noordkavel gereed te zijn.
- 2.18. Er dient voorafgaand aan de start van de voorbereidende werkzaamheden van fase vier ter compensatie van het minder geschikt worden van het foerageergebied binnen de noordkavel verrijkt foerageergebied gerealiseerd te worden ten noorden van de noordkavel. De noordkavel waar de nieuwe en bestaande burchten aanwezig zijn dienen doormiddel van dassentunnels en afrastering op een functionele wijze aan elkaar gekoppeld te zijn.
- 2.19. De aangewezen wissels tussen de burchten binnen de noordkavel mogen niet bebouwd worden.
- 2.20. De kunstburcht, de dassentunnels, de afrastering, het nieuwe verrijkte foerageergebied (A of B op de plankaart (bijlage 3)) en de wissels dienen uitgevoerd te worden conform paragraaf 4.1.3 van het Activiteitenplan.
- 2.21. De bestaande hoofdburcht dient op een natuurlijke wijze afgeschermd te worden van betreding van publiek en eventuele huisdieren door een omvangrijke takkenril toe te passen om dit deel van het leefgebied. Er dient een dassentunnel te worden toegepast om het voor de das mogelijk te maken om het gebied te verlaten richting het foerageergebied ten noorden van de noordkavel en de overige burchten op de noordkavel.
- 2.22. Bij het plaatsen van de palen van de recreatiewoningen die rekening gehouden te worden met dassenpijpen en burchten. Deze dienen intact te blijven. Plaatsing van palen nabij burchten en pijpen dient uitgevoerd te worden onder ecologische begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de das.

Grote bosmuis

- 2.23. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de grote bosmuis. De kwetsbare periodes lopen globaal van maart t/m september (voortplantingsperiode) en van december t/m februari (winterperiode). Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.24. Plaggen dient altijd buiten de winterperiode van de grote bosmuis, zoals bedoeld in voorschrift 2.23 van dit besluit, uitgevoerd te worden.
- 2.25. Grondwerkzaamheden (behalve plaggen) die schadelijk kunnen zijn voor de grote bosmuis, dienen buiten de kwetsbare periodes van de grote bosmuis uitgevoerd te worden, tenzij buiten de meest kwetsbare periodes van de grote bosmuis, voorafgaand aan de werkzaamheden, relevante delen van het terrein ongeschikt zijn gemaakt en gehouden (door struweel te snoeien) voor de grote bosmuis. De frequentie van snoeien dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de grote bosmuis.
- 2.26. Het ongeschikt maken voor de bosmuis dient langzaam één richting op uitgevoerd te worden met klein materieel zodat eventueel aanwezige grote bosmuizen kunnen vluchten naar naastgelegen terrein binnen een andere fase, zoals bedoeld in voorschrift 1.9 van dit besluit.

Levendbarende hagedis

- 2.27. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de levendbarende hagedis, deze lopen globaal van half april tot half augustus (voortplantingsperiode) en van oktober tot half april (overwinteringsperiode). Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.28. Plaggen dient altijd buiten de overwinteringsperiode van de levendbarende hagedis, zoals bedoeld in voorschrift 2.27 van dit besluit uitgevoerd te worden.
- 2.29. Grondwerkzaamheden (behalve plaggen) die schadelijk kunnen zijn voor de levendbarende hagedis, dienen buiten de overwinteringsperiode van de levendbarende hagedis uitgevoerd te worden, tenzij buiten de overwinteringsperiode van de levendbarende hagedis, voorafgaand aan de werkzaamheden, relevante delen van het terrein ongeschikt zijn gemaakt (door vegetatie kort te maaien en kort te houden. Voorafgaand aan het maaien moet het werkgebied worden gecontroleerd door een ecologisch deskundige en dienen eventueel aanwezige dieren afgevangen en overgezet te worden naar alternatief aangrenzend leefgebied (terrein andere fase), waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd.
- 2.30. Indien de grondwerkzaamheden niet direct na het ongeschikt maken uitgevoerd worden, dienen de werklocaties ongeschikt gehouden te worden door aanvullend te maaien. De intensiteit van de maairondes worden bepaald door de ecologisch deskundige.
- 2.31. Na het ongeschikt maken van relevante delen van het terrein, dient minimaal één week te worden gewacht met uitvoering van de (grond)werkzaamheden, zodat de levendbarende hagedis de kans heeft om op eigen kracht het gebied te verlaten. De werklocaties dienen kort gehouden te worden tot na het afronden van de werkzaamheden.
- 2.32. Er dienen conform paragraaf 4.1.8 en bijlage 3 van het Activiteitenplan, vijf leefgebieden voor de levendbarende hagedis te worden ingericht en verbeterd. De verbetering voor de levendbarende hagedis is dat hier lokaal en gericht geplagd, gesnoeid en gekapt wordt, waardoor geschikter habitat ontstaat dan nu aanwezig is op de noordkavel. Twee van de grootste leefgebieden van de levendbarende hagedis dienen op een natuurlijke wijze geheel voor publiek te worden afgesloten doormiddel een sluitende takkenril en/of doornhoudende struiken en -hagen. Het leefgebied wat in het gebied van een bepaalde fase aanwezig is, dient opgeleverd te worden voor aanvang van de start van de volgende fase en/of eind van de werkzaamheden van de zelfde fase.
- 2.33. De natuurlijke elementen (takkenrillen en doornhoudende struiken en hagen, zoals aangegeven in bijlage 3 van het Activiteitenplan) dienen jaarlijks gecontroleerd te worden op functionaliteit en duurzaam te worden onderhouden. Dit dient opgenomen te worden in een onderhoudsplan, welke onderdeel kan uitmaken van het ecologisch werkprotocol, zoals bedoeld in voorschrift 1.19 van dit besluit.

3. Monitoring

- 3.1. Er dient monitoring van de (compenserende en mitigerende) maatregelen en de populaties van de aangevraagde soorten plaats te vinden om te onderzoeken of de verblijfplaatsen en leefgebieden voldoende effectief zijn en de poelkikker, boommarter, das, grote bosmuis en levendbarende hagedis in voldoende aantallen aanwezig blijven binnen het projectgebied. Dit dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de in dit voorschrift genoemde soorten en conform de voorschriften in dit besluit en het Activiteitenplan. De volgende vragen dienen beantwoord te worden tijdens de uitvoering van de monitoring en schriftelijk vastgelegd te worden in het ecologisch werkprotocol en/of monitoringsplan:

- 3.1.1. Worden de nieuwe dassenkunsthurcht in gebruik genomen door de das?
- 3.1.2. Worden de vier nieuwe marterkasten in gebruik genomen door de boommarter?
- 3.1.3. Worden de nieuwe leefgebieden van de poelkikker, grote bosmuis en levendbarende hagedis in gebruik genomen door deze soorten?
- 3.1.4. Worden de drie dassentunnels gebruikt door de das? In welke mate vervullen ze hun functie?
- 3.1.5. Wordt het nieuwe foerageergebied (perceel A of B) door de das in gebruik genomen?
- 3.1.6. Welke terreinen worden gebruikt als foerageergebied door de das?
- 3.1.7. Welke bestaande dassenhurchten of pijpen zijn in gebruik door de das en welke functie hebben ze?
- 3.1.8. Indien bestaande hurchten of pijpenstelsels (tijdelijk) verlaten worden, welke maatregelen zijn noodzakelijk om deze locaties wederom geschikt te maken voor de das?
- 3.1.9. Wordt de amfibietunnel gebruikt door de poelkikker? Vervult het zijn functie?
- 3.1.10. Hoelang duurt het voordat de bovenstaande maatregelen/ voorzieningen in gebruik worden genomen?
- 3.1.11. In welke aantallen komen de verschillende aangevraagde beschermde soorten voor binnen het plangebied en hoe verhoudt zich dat tot de situatie voor uitvoering van dit project?
- 3.1.12. Welke bijsturing vindt er plaats wanneer verblijfplaatsen en leefgebieden niet (meer) in gebruik zijn/worden genomen?
- 3.1.13. Welke bijsturing vindt er plaats wanneer uit monitoring blijkt dat populaties krimpen ten opzichte van de situatie voor uitvoering van dit project?
- 3.2. De monitoring bedoelt onder voorschrift 3.1 dient plaats te vinden in de voor de soort geschikte periode in het jaar en dient in ieder geval plaats te vinden:
 - 3.2.1. één jaar na realisatie;
 - 3.2.2. drie jaar na realisatie;
 - 3.2.3. vijf jaar na realisatie;
 - 3.2.4. zeven jaar na realisatie.
- 3.3. Na elk monitoringsjaar dient er een monitoringsrapportage opgesteld te worden die twee maanden na uitvoering van de laatste monitoringsronde van dat monitoringsjaar gezonden dient te worden naar yth@drenthe.nl, onder vermelding van het zaaknummer van dit besluit, waarna vervolgens een evaluatiegesprek tussen ecooloog, vergunninghouder en bevoegd gezag kan worden gepland. Na de monitoringsronde in het zevende jaar, zoals bedoeld onder voorschrift 3.2.4. van dit besluit, kan worden besloten om de monitoring op onderdelen voort te zetten, indien de resultaten daar volgens het bevoegd gezag aanleiding voor geven.

4. Overige voorschriften

- 4.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
 - 4.1.1. bij het 'natuurvrij' maken, voorafgaand aan de werkzaamheden van elke fase;
 - 4.1.2. tijdens het aanbrengen van alternatieve verblijfplaatsen zoals marterkasten op geschikte locaties;
 - 4.1.3. tijdens het aanleggen/ aanplanten van specifieke leefgebieden en ecologische elementen zoals takkenrillen, doornhoudende struiken/ -hagen en nieuw foerageergebied;
 - 4.1.4. tijdens het aanleggen van ecologische kunstwerken zoals de dassenkunsthurcht, dassentunnels, de amfibieëntunnel, dassenroosters en dassenrasters;
 - 4.1.5. voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
 - 4.1.6. bij het plaggen van de verschillende delen van het terrein;
 - 4.1.7. bij de start van de werkzaamheden van elke fase;
 - 4.1.8. bij het plaatsen van palen van recreatiewoningen nabij burchten en pijpen van de das;
 - 4.1.9. tijdens het onderhoud van de maatregelen (marterkasten, fauna passages, faunaverbindingen, leefgebieden en takkenrillen) en de controle op functionaliteit en omvang van de natuurzones en de afscheiding (doornhoudende struiken/ -hagen en takkenrillen) voor de aangevraagde soorten;
 - 4.1.10. het uitvoeren van monitoring, zoals bedoeld in voorschrift 3.1 van dit besluit.
- 4.2. Bovenstaande momenten dienen te worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

5. Zorgplicht

- 5.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals plaggen, het verwijderen van struiken, ondergroei en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.
- 5.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te

5.3. worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,
i.o.

drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- Cozi Projectontwikkeling B.V.(digitaal);
- Equipe Adviseurs B.V. (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Emmen (digitaal).

Omgevingsvergunningstermijn

Het kan voorkomen dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn te verzoeken om verlenging. U kunt daarvoor contact opnemen via vth@drenthe.nl, onder vermelding van het zaakdossiernummer.

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 10 juli 2024 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit van Equipe Adviseurs B.V. namens Cozi Projectontwikkelaars B.V. (hierna: vergunninghouder). De aanvraag heeft betrekking op het ontwikkelen van het recreatiepark Amsterdamscheveld in Erica, gelegen in de gemeente Emmen. De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 11.46. van het Bal voor de poelkikker (*Pelophylax lessonae*);
- artikel 11.54. van het Bal voor de boommarter (*Martes martes*), de das (*Meles meles*), de grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*) en de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*).

Figuur 1: Projectgebied met de noordkavel om de voormalige zandwinplas, het tussenstuk met bestaand bos en ven en de zuidkavel op agrarische grond (bron: Activiteitenplan)

2. Wettelijk kader

Het is op grond van artikel 5.1, tweede lid en onder g, van de Omgevingswet verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, voor zover het gaat om een in het Besluit activiteiten leefomgeving aangewezen geval. De aangetroffen diersoorten binnen het plangebied worden beschermend volgens diverse beschermingsregimes van het Bal.

2.1 *Habitatrichtlijn*

De poelkikker is een beschermde inheemse zoogdiersoort als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn bijlage II van het verdrag van Bern en is zodoende beschermd op grond van artikel 11.46. eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de poelkikker als bedoeld in artikel 11.46. eerste lid onder d van het Bal vallen o.a. voortplantingswateren en winterverblijfplaatsen. Onder voortplantingsplaatsen wordt het water verstaan (poelen, vennen, sloten, e.d.) waarin de kooractiviteit plaatsvindt, waar eieren worden afgezet en de jongen (larven) opgroeien. Dit water is veelal het gehele jaar door waterhoudend en bezit ondiepe zones die snel kunnen opwarmen. Het water is in gebruik van half maart tot half september.

Winterverblijfplaatsen zijn plekken waar de poelkikkers zich in de winter individueel op het land bevinden, zoals in de grond ingegraven, in muizenholletjes en onder stronken. Ze verblijven daar van half oktober tot en met half april.

Naast artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal is een omgevingsvergunning aangevraagd voor artikel 11.46, eerste lid en onder b, van het Bal. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van poelkikker.

2.2 *Nationaal beschermde soorten*

De boommarter, de das, de grote bosmuis en de levendbarende hagedis zijn beschermde inheemse soorten als bedoeld in bijlage IX van het Bal en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.54, eerste lid, van het Bal waar het gaat om:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid en onder b, van het Bal vallen tijdelijke en permanente verblijfplaatsen, seizoensgebonden verblijfplaatsen, essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantingsplaats of rustplaats van de soorten.

2.3 Beoordelingsgronden vergunningverlening

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

Met het planvoornemen wordt een projectlocatie ontwikkeld aan het Amsterdamscheveld in Erica. Het perceel, de noordkavel genoemd, wat voorheen werd gebruikt als zandwingebied, bestaat uit een terrein van 600.000 m² met bos en heide, een klein ven aan de noordzijde en een voormalige zandwinplas in het midden van het terrein. Heideterrein met stukken loofbos, voornamelijk bestaande uit jonge ruwe berken, bevindt zich aan de zuid- en westzijde van de noordkavel waarbij de kruidlaag op het heideterrein wordt gedomineerd door pijpenstrootje. Loofbos met oudere zachte berken en zomereiken is aanwezig in het noorden en noordwesten van de noordkavel.

Het perceel ten zuiden van de noordkavel bestaat momenteel uit een grasveld en een gedeelte van een akker van circa 7,6 hectare wat momenteel wordt gebruikt als driving range, behorend tot het westelijk gelegen golfterrein.

De noordkavel ligt in een landelijke omgeving met veelal agrarisch gras- en akkerland en glastuinbouw. Aan de zuidoostzijde grenst de noordkavel aan een bosstrook met een ven (hierna: tussenstuk) en daarachter een smalspoormuseum, hotel en golfterrein. Ten zuiden, parallel aan het golfterrein en circa 600 meter van de noordkavel, ligt het Dommerskanaal. Op circa 100 meter afstand en ten zuidwesten van de noordkavel bevindt zich een klein bosperceel genaamd het Berenbos. Het Berenbos, de golfbaan, smalspoorterrein, driving range, noordkavel, de zuidkavel en omliggende akkerlanden maken onderdeel uit van het projectgebied van Cozi Emmen B.V. Aangezien voor alle andere percelen, behalve de noordkavel, (nog) geen vergunning nodig is vanwege het ontbreken van natuurwaarden of aangezien het perceel (nog) niet wordt ontwikkeld, zijn deze gebieden niet meegenomen in de onderhavige aanvraag en maken derhalve geen onderdeel uit van dit besluit. Tevens vallen de twee gebouwen ten westen van de voormalige zandwinplas buiten de scope van dit besluit.

Het project bestaat uit het realiseren van een natuurinclusief recreatiepark op de noordkavel met ongeveer 315 recreatiewoningen. Het zoveel mogelijk behouden van landschappelijke en natuurkundige waarden is hierbij een grote prioriteit. De werkzaamheden bestaan uit het aanleggen van kabels, leidingen en onverharde wegen en het plaatsen van recreatiewoningen. De prefab en 3D geprinte recreatiewoningen worden kant- en klaar geleverd en op schroefpalen geplaatst en zullen tussen de 30

en 100 cm boven de grond staan; afhankelijk van het glooiende landschap. De palen worden in de bodem geschroefd om trillingen en verstoring te beperken. In de noordkavel zal circa 60.000 m² (= max. 10%) bestaan uit paden, wegen, parkeerplaatsen en recreatiewoningen. De parkeerplaatsen zullen zo groen mogelijk worden ingericht, o.a. door het gebruik van grasbetontegels. Alleen waar nodig zal aanwezige vegetatie worden verwijderd met kleinschalig gereedschap. Ook zullen er onverharde paden naar de woningen en aanlegplaatsen gerealiseerd worden.

Rondom bestaand land ten noordwesten van de plas wordt de oever versterkt waardoor dit stuk land zal ogen als twee eilanden. Aan de noordwestzijde van de noordkavel zullen parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Aan de oost- en zuidzijde van de zandwinplas zijn bij laag water reeds oevers met zand aanwezig die gebruikt zullen worden als strand in de nieuwe situatie. Ook zullen er woningen op het water worden geplaatst.

Om de functie van (beschermde) diersoorten binnen de noordkavel te behouden worden leefgebieden en voorzieningen voor verschillende beschermde soorten aangebracht en/of verbeterd. Hiervoor worden o.a. plagwerkzaamheden uitgevoerd en elementen aangelegd en geplant. Daarnaast zal een buffer van tien meter vanaf de randen van de noordkavel aangehouden worden waarbij aanwezige groenstructuren onverstoorde zal blijven.

Vanwege de aanwezigheid van diverse beschermde soorten binnen het projectgebied 'noordkavel', worden er bij uitvoering van de werkzaamheden (plaggen, graven, aanleggen en bouwen) verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden. Daarnaast zal de gebruiksfase ook invloed kunnen hebben op de aanwezige beschermde soorten. Om het project uit te mogen voeren, is het daarom nodig om een omgevingsvergunning met de flora- en fauna-activiteit te verkrijgen.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

In het kader van het planvoornemen is een ecologische quickscan uitgevoerd ter plaatse van de projectlocatie (GRAS Advies B.V., 2022). Hieruit blijkt dat de noordkavel potentieel geschikt is voor de heikikker, poelkikker, boommarter, das, grote bosmuis, steenmarter, kleine marterachtigen, veldspitsmuis, gevlekte witsnuitlibel, Kempense heidelibel, Noordse winterjuffer, adder, hazelworm, gladde slang, levendbarende hagedis, ringslang, buizerd, havik, gewone-en ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis, franjestaart, aardbeivlinder, bosparelmoevlinder, bruine eikenpage, grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, spiegeldikkopje en teunisbloempijlstaart.

Daarom is in 2023 nader ecologisch onderzoek uitgevoerd (Eco Reest B.V., 2023). Uit dit nader onderzoek is gebleken dat de heikikker, poelkikker, boommarter, das, grote bosmuis, levendbarende hagedis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, gevlekte witsnuitlibel en algemene broedvogels aanwezig zijn binnen de noordkavel. Aanvullend daarop is er sprake van essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes van de laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis binnen het projectgebied.

Details over de uitgevoerde onderzoeken zijn terug te vinden in het Activiteitenbesluit, de rapportage van het nader ecologisch onderzoek van Eco Reest (12 december 2023) en de rapportage van de ecologische quickscan van Gras Advies (31 oktober 2022). De onderzoeken zijn uitgevoerd conform de meest recente onderzoeksprotocollen en kennisdocumenten van de onderhavige beschermde soorten.

Met de voorgenomen werkzaamheden vindt een strijdigheid met de Omgevingswet plaats doordat (vaste) voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de boomarter, das, grote bosmuis, levendbarende hagedis en poelkikker worden beschadigd of verwijderd. Daarnaast is er mogelijk sprake van verstoring van de poelkikker. Derhalve wordt een omgevingsvergunning met de flora- en fauna-activiteit aangevraagd.

Gevolgen voor de heikikker, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, de gevlekte witsnuitlibel, algemene broedvogels en voor essentiële foerageergebieden en -vliegroutes kunnen door het treffen van maatregelen en het aanpassen van het project op voorhand worden voorkomen. Voor die soorten is derhalve geen omgevingsvergunning met de flora- en fauna-activiteit nodig. Maatregelen om op voorhand gevolgen voor beschermde soorten uit te sluiten zijn hieronder kort per soort(groep) beschreven. Dit is in meer detail uitgewerkt in paragraaf 3.3 en hoofdstuk 4 van het Activiteitenplan.

Heikikker en gevlekte witsnuitlibel

De heikikker is enkel waargenomen in en rond het ven ten noorden van de noordkavel. Dit ven en het terrein eromheen wordt aangewezen als natuurzone, waar geen enkele aantasting of betreding plaatsvindt. Derhalve zijn effecten voor de heikikker op voorhand uitgesloten.

Vleermuizen

Er heeft een inventarisatie van de op de noordkavel aanwezige (grote) bomen plaatsgevonden. Deze bomen zijn beoordeeld op potentie voor verblijfplaats voor o.a. vleermuizen. Er is om bomen met holtes of spleten heen gepland. Deze worden niet gekapt. Als deze wel gekapt moeten worden, om wat voor reden dan ook, dan dient er nader onderzoek naar o.a. vleermuizen plaats te vinden om het vervolg te bepalen.

Er wordt geen licht op het water gericht. De ramen in huisjes aan en op het water en langs speciaal aangemerkte natuurzones en de boszoom zijn uitgevoerd met één richtingsfolie, wat licht naar binnen doorlaat, maar naar buiten niet. Hierdoor blijven foerageergebieden en vliegroutes intact. Terreinverlichting op niet vanwege veiligheid essentiële locaties wordt uitgevoerd met bewegingssensoren, zodat het na het passeren van mensen, weer uit gaat. De verlichting is laag, amberkleurig en staat naar beneden gericht. Het schijnt nooit op water, bekende vliegroutes en bomen met potentie voor vleermuizen. Derhalve zijn gevolgen voor op voorhand vleermuizen uitgesloten.

(Broed)vogels en jaarrond beschermde nesten

Door buiten het broedseizoen te starten met werken in een deelgebied, fasering van de werkzaamheden toe te passen en delen van het werkgebied natuurvrij te maken, worden gevolgen voor broedvogels op voorhand uitgesloten.

Aandachtspunt is het voorkomen van drie horsten binnen de noordkavel. Ondanks dat het jaarrond beschermde nesten onderzoek van Eco Reest geen actieve nesten heeft aangetoond, zijn er aanwijzingen om aan te nemen dat er wel sprake is van actieve roofvogelnesten binnen de noordkavel. Eén van die nesten is gelegen in fase 1 (zie figuur 2). Dit nest is aanwezig in de dassen-natuurzone in de meest noordwestelijke punt van de noordkavel. Daar is geen sprake van verstoring. De overige twee nesten zijn gelegen in fase 4 (zie figuur 2). Voor uitvoering van fase 4, wordt er nader onderzoek uitgevoerd naar activiteiten in en om deze nesten om te bepalen of het in gebruik is en door welke soort. Daaruit volgt wat er nodig is aan maatregelen of procedures. De nesten vallen daarmee buiten de scope van deze vergunning.

3.2 Fasering en 'natuurvrij' maken

Er zijn relatief veel verschillende beschermde soorten binnen het projectgebied gevonden. Deze soorten hebben verschillende kwetsbare periodes en door enkele van deze soorten wordt (bijna) het gehele terrein gebruikt. Ondanks dat er maximaal rekening wordt gehouden met de meest kwetsbare periodes van de gevonden beschermde soorten, is het niet geheel mogelijk om volledig buiten de kwetsbare periodes van alle soorten te werken. Daarom wordt er gewerkt in vier fases (figuur 2), verspreid over twee jaar (huidige planning: 2025 en 2026). Er worden twee fases per jaar uitgevoerd, waarbij er één richting op gewerkt wordt. Ook de fasering vindt plaats in een bepaalde richting. Zo blijft er altijd een mogelijkheid voor alle soorten om naar aangrenzend geschikt terrein te vluchten indien er in een bepaald gebied gewerkt wordt. Daarbij is het ook nog relevant dat de boszoom van tien meter breed rond het hele terrein en het tussenstuk ten zuiden van de noordkavel onaangetast blijft.

Figuur 2: fasering van uitvoering van de bouw- en aanlegactiviteiten binnen de 'noordkavel' (bron: Activiteitenplan)

Voor details over (de periode van) uitvoering van de verschillende werkzaamheden en de fasering (in relatie met de kwetsbare periodes van de beschermde soorten) wordt verwezen naar paragraaf 2.3 en hoofdstuk 4 van het Activiteitenplan en paragraaf 3.3 van dit besluit.

Delen van de gebieden waar werkzaamheden worden verricht, worden per fase vooruitlopend op uitvoering van de geplande werkzaamheden ongeschikt gemaakt voor de verschillende beschermde soorten. Zo worden slachtoffers voorkomen en verstoring van deze soorten wordt verminderd. Hoe het terrein ongeschikt gemaakt wordt, kan verschillen per soort. In paragraaf 3.3 wordt dit per soort

beschreven, indien het van toepassing is voor die soort. Het basisprincipe is altijd dat er per fase handmatig of met klein materieel wordt gewerkt, er één richting op wordt gewerkt en dat het van toepassing zijnde terrein binnen de fase ongeschikt wordt gehouden totdat de werkzaamheden binnen de fase zijn afgerond. Het ongeschikt maken dient te gebeuren onder ecologische begeleiding van een ecologisch deskundige.

Na uitvoering van de werkzaamheden in de fase, kan het terrein weer geschikt worden voor de soorten. Uitgangspunt is dat het terrein na uitvoering van de werkzaamheden, waaronder bijvoorbeeld gerichte plagwerkzaamheden en het aanbrengen van takkenrillen en doornhoudende struiken en -hagen, beter geschikt is voor de soort dan ervoor.

3.3 *Compensatie, mitigatie en overige maatregelen*

Vanwege de bouw- en aanlegactiviteiten zijn er tijdelijk effecten te verwachten op beschermde soorten. Deze dienen gemitigeerd te worden. Daarnaast zijn er permanente gevolgen voor beschermde soorten te verwachten die gemitigeerd en/of gecompenseerd dienen te worden. Dit wordt hieronder per soort(groep) uitgewerkt. In hoofdstuk 4 van het Activiteitenplan is dit uitgebreider uitgewerkt.

a. Poelkikker

De poelkikker maakt gebruik van het oostelijke- en zuidelijke deel van de oever van de zandwinplas en het ven in het noorden van de noordkavel als voortplantingsgebied. De oostelijke oevers van de zandwinplas blijven zoals deze nu zijn, waar nodig worden enkele bomen gekapt. Het ven in het noorden blijft geheel onaangetast, deze wordt afgeschermd voor bezoekers. Afhankelijk van de waterstand ontstaat aan de oostzijde van de zandwinplas een natuurlijk strand. Op dit oostelijk strand is recreatie gepland, in de vorm van een beachvolleybalveld en strandbedden. Deze faciliteiten zullen echter alleen gebruikt worden wanneer de waterstand laag is en het strand tevoorschijn komt. Er is sprake van een lage waterstand tijdens de zomermaanden wanneer de boeren uit de omgeving water wegpompen voor op het land. De voortplantingsperiode van de poelkikker vindt plaats vanaf half maart tot half september. Alleen in het begin van deze periode is de waterstand nog hoog en bereikt het water de groene oevers, waardoor de oevers geschikt zijn als voortplantingsgebied. Juist op dit moment wanneer het terrein geschikt is als voortplantingshabitat, is het juist niet geschikt voor recreatie. Er is dan immers geen strand aanwezig. Er zal in deze periode met bebording gewaarschuwd worden om niet te dicht bij de oever te komen vanwege bescherming van de poelkikker. Hierdoor wordt ervoor gezorgd dat het voortplantingsgebied van de poelkikker aan de oostzijde van de plas niet verstoord wordt. Wanneer de waterstand daalt, wordt de oostzijde van de plas automatisch ongeschikt als voortplantingsgebied voor de poelkikker. Er is dan immers geen bereik tot oevervegetatie en beschutting. Vanaf dat moment is er juist wel recreatie mogelijk, aangezien er dan pas strand ontstaat. Deze wisseling van hoog- en laagwater vindt in de huidige situatie ook al plaats. Dit betekent dat het voortplantingsgebied van de poelkikker in en rond het ven en aan de oostelijke oevers van de zandwinplas behouden blijft.

Ten zuiden van de zandwinplas bevindt zich nog een klein oppervlak geschikt als voortplantingswater van de poelkikker. Hier zullen wel werkzaamheden plaatsvinden. Door buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de poelkikker te werken, kan verstoring en negatieve effecten op het broedsucces zo veel mogelijk worden voorkomen. Wel wordt dit gebied minder geschikt voor de poelkikker.

In de winter bevinden de meeste poelkikkers zich individueel op het land. De overwintergebieden van de poelkikker bevinden zich over het algemeen binnen 100 à 200 meter van het water. Ze verblijven hier

globaal vanaf half oktober tot half april. De meest belangrijke overwintergebieden van de poelkikker bevinden zich op vorstvrije plekken buiten het bereik van het grondwater.

Delen van dit geschikt terrein wordt afgeplagd om geschikt leefgebied te creëren voor andere beschermde soorten. Deze activiteit kan negatieve gevolgen hebben voor op land overwinterende poelkikkers. Daarom dienen de plagwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten de overwinteringsperiode van de poelkikker. Dit geldt ook voor het aanleggen van nieuwe paden binnen de noordkavel waarover het bouwverkeer zich zal gaan verplaatsen, tenzij tijdig natuurvrij gemaakt is voor deze soort. Het natuurvrij maken dient ook buiten de overwinteringsperiode plaats te vinden. Overige activiteiten hebben naar verwachting geen negatieve invloed op eventueel overwinterende poelkikkers.

Ten gunste van de poelkikker zal er een nieuw leefgebied worden gerealiseerd rondom de twee eilandjes aan de noordwestzijde van de zandwinplas. Dit water zal ondiep en deels zon beschenen zijn met een natuurlijke oever met veel oevervegetatie. Rondom de oever zal tevens geschikt landhabitat worden gerealiseerd waar weinig tot geen verstoring zal optreden. Dit nieuwe leefgebied zal tevens doormiddel van een amfibieëntunnel in verbinding worden gebracht met het noordelijk ven. Op sommige locaties aan de zuidzijde van de eilandjes zullen vlonders vanaf land naar het water lopen waar boten kunnen aanmeren. Deze vlonders zijn alleen toegankelijk via de paden. Hierdoor wordt voorkomen dat boten aan de oever afmeren en recreanten door de oevervegetatie zullen lopen. Tevens wordt er extra leefgebied voor de poelkikker gerealiseerd binnen de zuidkavel. Hier worden nieuwe poelen met een natuurlijke oever, oevervegetatie en naastgelegen half natuurlijk grasland gerealiseerd.

Aangezien poelkikkers in een seizoen enkele kilometers kunnen afleggen, kan ervanuit gegaan worden dat de poelkikker de afstand tussen de noordkavel en de zuidkavel, via de groenstrook en het tussengebied (inclusief een geschikt ven), kan afleggen en zo het nieuwe leefgebied kan bereiken.

b. Boommarter

De boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten maar kruipen ook in dassenholen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Er zijn inmiddels vier marterkasten geplaatst. De locaties zijn terug te vinden in bijlage 3 van het Activiteitenplan. Hierbij dient een gewenningsperiode van minimaal drie maanden te worden gehandhaafd. De marterkasten dienen minimaal op 2,5 meter hoogte in een boom te worden bevestigd.

Om het leefgebied van de boommarter te garanderen, worden oude en waardevolle bomen in het gebied (met een doorsnede van >25cm) behouden. Ook potentiële nestbomen zoals bomen met holtes kunnen in de bestaande boscomplexen ook na ingebruikname van het park blijven staan.

De faunapassages die voor de das worden aangelegd, zijn ook bruikbaar voor de boommarter. Daarnaast worden takkenrillen en doornachtige struiken toegepast om functionaliteit van het gebied te waarborgen voor de boommarter en voldoende rustplekken te creëren waar geen verstoring door recreatie plaats kan vinden. Deze gebieden zijn weergegeven in de kaart (bijlage 3 van het Activiteitenplan). De dassen-natuurzone in de noordwest hoek van de noordkavel is ook vrij van huisjes en kent relatief weinig verstoring. Een bosstrook van minimaal tien meter breed om de gehele noordkavel blijft onaangetast. Deze wordt ook versterkt door het plaatsen van een grote en lange takkenril. Het tussengebied tussen de noord- en zuidkavel is aangemerkt als voor de boommarter geschikt leefgebied, dit gebied blijft ook onaangetast.

c. Das

Dassen maken jaarrond gebruik van de hoofdburcht waardoor het gehele jaar onder de kwetsbare periode van deze soort valt. Hierdoor kan er geen gunstige periode worden aangesteld dat de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden. De minst kwetsbare periode van de das is de periode buiten de voortplantingsperiode. Deze minst kwetsbare periode loopt van juli tot en met november (afhankelijk van weersomstandigheden). Indien werkzaamheden binnen een straal van 50 meter van de huidige burcht noodzakelijk zijn, dienen deze te worden uitgevoerd in de periode dat de burcht niet in gebruik is als voortplantingsplaats, dus van juli tot november.

Het uitgangspunt is dat de belangrijkste ecologische functies voor de das binnen het plangebied zoveel mogelijk intact blijven en dat voor essentiële functies, waarvoor die onvoldoende gegarandeerd kunnen worden, een alternatief wordt aangeboden. Hoewel het plangebied na realisatie van de plannen zeker mogelijkheden gaat bieden voor de das, zal dat pas na de aanlegfase en de gewinning periode te verwachten zijn. Daarom wordt er een kunstburcht gerealiseerd in de linker bovenhoek van de noordkavel, aansluitend op de foerageermogelijkheden in het noorden, waar geen ingrepen plaatsvinden, met een oppervlakte van ruim 13.200 m². De alternatieve burcht wordt op deze locatie gerealiseerd omdat dit gebied op een hoger gedeelte in het bosgebied ligt en hier na de ontwikkeling van het plangebied de minste menselijke activiteiten plaatsvinden. Voorts biedt de alternatieve burcht een betere verbinding naar het foerageergebied van de das, ten noorden en ten westen van het plangebied. De kunstburcht dient minimaal een half jaar voor de start van versturende activiteiten gereed te zijn. De kunstburcht wordt volgens de beproefde werkwijze van D&B aangelegd. Deze heeft zes kamers, ruim voldoende voor het te verwachten aantal dassen dat hier gebruik van gaat maken, rekening houdend met een aantal dassen dat gezien de historie van deze burcht inclusief jongen, te verwachten is. De kamers en gangenstelsel van de kunstburcht worden gemaakt van duurzame materialen, hout en gres. Vanuit 'open grespijpen in het gangenstelsel kan de das de burcht naar eigen inzicht uitbreiden en aanpassen. De routes van het hoofdburcht blijven tijdens en na het realiseren van de plannen functioneel, zodat de das die altijd kan gebruiken. Dit is terug te vinden op de plankaart, behorende bij het Activiteitenplan (ook weergegeven in figuur 1 in dit besluit). Op deze routes verdwijnen een aantal geplande units en worden eerder geplande wegen omgelegd.

De bosachtige omgeving rond de kunstburcht, in een bufferzone van circa 100 meter, biedt voldoende bescherming tegen de verstoring van de geplande bouwactiviteiten en low-impact recreatieactiviteiten. De locatie van de bestaande burchten blijft fysiek volledig intact, zodat de das deze na een gewenningsperiode aan de nieuwe situatie, met s' avonds en s' nachts weinig tot geen versturende activiteiten, mogelijk weer in gebruik kan nemen. Bij de recreatie units in de buurt van de hoofdburcht wordt het open (terras) gedeelte van de burcht afgewend, om verstoring zoveel mogelijk te voorkomen. Dat geldt ook voor de units, die aan de functioneel blijvende routes in het hele plangebied, met name die aan de gehele buitenrand. Vanuit die functioneel blijvende route rondom het plangebied kan de das ongestoord alle bestaande foerageermogelijkheden blijven gebruiken.

De volgorde van de geplande werkzaamheden worden zodanig gepland, dat de versturende activiteiten pas in de laatste fase het gebied rond de huidige hoofd- en bijburcht bereiken. Ze vinden aansluitend plaats tegen de klok in, zodat de das langzamerhand in de tegenovergestelde richting zich gaan verplaatsen naar de rust van de kunstburcht in de niet aangetaste omgeving. Het is ook mogelijk dat de das die plek al eerder gaat ontdekken. Na de werkzaamheden in fase 1 zullen daarom tevens geen werkzaamheden meer rondom de nieuwe kunstburcht uitgevoerd worden en heeft de das de mogelijkheid de kunstburcht te verkennen.

Door de manier van bouwen en de manier van het grondgebruik (woningen op palen, gebied buiten de paden niet toegankelijk) blijven die foerageermogelijkheden na een gewenningsperiode voor de dassen voor een groot deel toegankelijk. S' avonds en zeker s' nachts zal de verstoring minimaal zijn en kan de das via bestaande routes (wissels) een groot gedeelte van de huidige foerageermogelijkheden kunnen blijven gebruiken. Een belangrijk deel van de bestaande foerageermogelijkheden bevinden zich aan het noorden van de weg 'Verlengde Noordersloot'. Daar ligt een omvangrijk gebied van graslanden (primair foerageergebied, deels van elkaar gescheiden door hagen). Tijdens veldonderzoek is een bestaande route ontdekt, die de dassen gebruiken naar die weilanden. Als compensatie voor de verminderde foerageermogelijkheden binnen het plangebied, wordt de route van de dassen naar dat foerageergebied beveiligd. Er wordt een tweezijdig raster aangelegd en er worden twee tunnels aangelegd. Eén tunnel wordt aangelegd op de bestaande oversteekplaats. Een tweede tunnel wordt aangelegd ten noorden van de kunstburcht vanuit het buffergebied voor de das naar een nog te verwerven gebied aan de overzijde van de weg. Daar worden hagen gepland om de dassen een veilige route te bieden naar het noorden. Bovendien wordt de grond hier dasvriendelijk beheerd, waarbij de hoogte van het aanwezige gras-kruidentmengsel niet hoger mag worden dan 10 cm, bij voorkeur 5 cm (volgens wetenschappelijk onderzoek kan een das optimaal zoeken naar regenwormen bij een grashoogte van 5 cm). Bij de ingangen van het park wordt een dassenrooster toegepast, bij de ingang naar de weilanden ten noorden van de weg in overleg een dassenrooster of een werkpoort. Zo worden verkeersslachtoffers voorkomen.

d. Grote bosmuis

Op basis van het nader onderzoek is vastgesteld dat het gehele plangebied onderdeel is van het leefgebied van de grote bosmuis. De aanwezigheid van enige dekking, zoals lage begroeiing of verspreid liggende stenen is een essentieel onderdeel van het leefgebied van deze soort en dient zo veel als mogelijk te blijven behouden. Ten behoeve van de werkzaamheden en de toekomstige situatie is het noodzakelijk om snoei- en rooiwerkzaamheden te verrichten welke zich beperken tot op 20 tot 30 cm stamhoogte. Hierbij zal dus leefgebied van de grote bosmuis worden aangetast. Door het toepassen van maatregelen voor de voorgenomen werkzaamheden dienen deze effecten te worden beperkt. Om deze effecten te verlagen, dient het plangebied, waar nodig, ongeschikt te worden gemaakt. Het plangebied zal ongeschikt gemaakt worden door het handmatig verwijderen van struweel, alleen daar waar nodig ten behoeve van het projectvoornemen, door gebruik te maken van bosmaaiers, snoeischaren en andere kleine handmatige werktuigen. Het ongeschikt maken dient te worden gefaseerd in tijd en ruimte. Voorts dienen de werkzaamheden in één richting te worden uitgevoerd zodat aanwezige grote bosmuizen voldoende tijd hebben om het plangebied te verlaten. Het plangebied dient, op locaties waar versturende werkzaamheden zullen plaatsvinden, ongeschikt te blijven totdat de werkzaamheden zijn afgerond.

De snoeiwerkzaamheden dienen zo veel als mogelijk in de minst kwetsbare perioden van de grote bosmuis plaats te vinden. Gezien dit niet altijd mogelijk is in combinatie met de andere aanwezige soorten binnen het plangebied dienen werkzaamheden in de kwetsbare periode, maar buiten de winterperiode van de grote bosmuis (van december tot maart), gefaseerd uitgevoerd te worden waarbij in één richting wordt gewerkt. De snoeiwerkzaamheden worden zo plaatselijk mogelijk uitgevoerd, het uitgangspunt is om zo veel mogelijk oorspronkelijke vegetatie te behouden.

Buiten de kwetsbare periode kunnen de werkzaamheden onder begeleiding van een ecologisch deskundige en door middel van licht materiaal worden uitgevoerd. Tijdens de werkzaamheden dienen uitwijkmogelijkheden van de grote bosmuis aanwezig te zijn. Hiervoor zullen de randen met een breedte van circa 10 meter van het plangebied worden aangemerkt aangezien de opgaande structuren hier behouden blijven. Derhalve is gekozen om de werkzaamheden in vier fases uit te voeren, zoals aangegeven in figuur 2 waarbij bij elke fase het gebied eerst ongeschikt gemaakt wordt (snoeiwerkzaamheden). Voorts worden de kabels, leidingen en onverharde wegen aangelegd en

vervolgens de schroefpalen en de recreatiewoningen geplaatst. Door één richting aan te houden blijven er voldoende vluchtmogelijkheden beschikbaar. Voorts blijft de gehele boszoom om de noordkavel onaangetast en te allen tijde beschikbaar voor deze soort. Hierin vinden ook versterkende maatregelen plaats, zoals het realiseren van een lange takkenril.

e. Levendbarende hagedis

Met de voorgenomen plannen wordt verwacht dat een deel van het leefgebied van de levendbarende hagedis wordt aangetast, geïsoleerd en verstoord. Ten gunste van de levendbarende hagedis zullen er diverse maatregelen genomen worden, onder te verdelen in het verbeteren van het huidige leefgebied en het aanbieden van alternatief leefgebied.

Gezien het gehele plangebied onderdeel is van de functionele leefomgeving van de levendbarende hagedis is het noodzakelijk om de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren. Door stapvoets en gefaseerd in één richting te werk te gaan, krijgt de levendbarende hagedis de kans het faseringsgebied te ontvluchten naar elders in het projectgebied. Hierdoor kan binnen de niet-kwetsbare periode en gedeeltelijk binnen de kwetsbare periode gewerkt worden mits er eerst natuurvrij gemaakt wordt vooruitlopend op de overige werkzaamheden (zoals plaggen) en dit buiten de overwinterperiode van half september tot half april valt. Het plaatsen van schermen en wegvangen van individuen per fase is niet wenselijk aangezien hierdoor andere beschermde soorten zoals de grote bosmuis binnen een faseringsgebied opgesloten kan worden. Gezien er voldoende alternatief voor de levendbarende hagedis beschikbaar dient te zijn, is ervoor gekozen om per jaar twee van de vier fasen uit te voeren. Ook zullen er maatregelen genomen moeten worden met betrekking tot de benodigde machines. Deze dienen namelijk brede drukverlagende banden te hebben om te voorkomen dat er holletjes dichtgereden worden. Ook zal er enkel vanaf bestaande paden gereden worden met zware machines. Deze maatregelen dienen te worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol.

Met de beoogde werkzaamheden wordt op meerdere plekken gesloten bos omgevormd tot open plekken waardoor meer geschikt habitat in de vorm van structuurrijke heidevegetatie met vochtigere plekken kunnen ontstaan rondom en in de grotere vlaktes tussen de recreatiewoningen in. Ook zullen de huidige open plekken, voornamelijk bestaande uit pijpenstrootje, afgeplagd en omgevormd worden naar een structuurrijk en vochtig heidelandschap. Om voldoende rust voor de levendbarende hagedis te garanderen binnen het recreatiepark worden gebieden met dichte, doornachtige struiken en -hagen en takkenrillen als afrastering ingericht om recreatie op afstand te kunnen houden. Deze gebieden zijn aangegeven op de kaart in bijlage 3 van het Activiteitenplan.

Aangezien de paden binnen de noordkavel onverhard blijven en stapvoets en niet intensief bereden worden in de nieuwe situatie (enkel om te laden en lossen bij aankomst en vertrek), wordt de verbinding tussen leefgebieden zo min mogelijk verstoord.

Het plaggen van de vergraste heide kan natuurkwaliteit toevoegen aan het bestaande gebied. Het beoogde resultaat van het kleinschalig en gefaseerd plaggen is een kleinschalig mozaïek met plekken die begroeiingen dragen van allerlei successiestadia. Voor het plaggen wordt de plagplek en de directe omgeving vrij van bosopslag gemaakt. Bij het plaggen houden we rekening met eventuele voorkomende karakteristieke plant- en diersoorten. Restpopulaties van zeldzame planten en dieren worden bij het plaggen gespaard. Hetzelfde geldt voor restpopulaties van soorten met een kortlevende zaadbank. Bij het plaggen zal zoveel mogelijk variatie aangebracht worden in de leeftijdsstructuur van de te plaggen delen. Bij het plaggen zal hier en daar een strooisellaagje achterblijven. Op die manier blijft een groter deel behouden van de zaadbank van hogere planten en van de bodemfauna.

Voor het verbeteren van het leefgebied is, volgens advisering uit het Kennisdocument voor de levendbarende hagedis, voorgeschreven om de huidige open plekken in het projectgebied af te plaggen om deze gebieden om te vormen naar een structuurrijk en vochtig heidelandschap. Daarnaast worden de locaties waar toegangswegen worden gerealiseerd ook afgeplagd. Het plaggen wordt gefaseerd (zoals uitgelegd in activiteitenplan), kleinschalig en stapvoets uitgevoerd waarbij het reliëf van de bodem zo veel mogelijk behouden blijft. De negatieve effecten van de beheermaatregel plaggen proberen we te verminderen door de oppervlakte die in één keer wordt bewerkt te beperken tot 100 m² en gefaseerd te werken in stroken met een omlooptijd van 10 tot 20 jaar. Hierbij wordt de bovenste graslaag, voornamelijk bestaande uit pijpenstrootje, afgestoken door middel van een graafmachine.

De minst kwetsbare periode voor het afplaggen met betrekking tot de levendbarende hagedis is in de periode direct na de winterslaap en vóór de dracht; namelijk van half april tot en met half mei. In deze periode wordt verwacht dat ook de heikikker en poelkikker uit de winterslaap zijn en niet meer in muizenholen en andere plekken op het land aanwezig zijn. Aangezien de locaties waar geplagd wordt de open gebieden betreffen (struweel en bomen ter plaatse van de nieuwe toegangswegen zijn reeds verwijderd), zullen de werkzaamheden aan de bodem geen directe negatieve effecten hebben op overige beschermde soorten in de omgeving.

3.4 Monitoring

Het ecologisch onderzoek dat is uitgevoerd in 2023 en 2024 dient naast het aantonen van de aan- of afwezigheid van beschermde flora en fauna ook als nulmeting voor verdere monitoring. De nulmeting geeft aan hoe en welke beschermde flora en fauna gebruik maken van het gebied voordat de voorgenomen ingrepen zijn uitgevoerd. Om trends op zowel populatie- als individuniveau ten gevolge van de werkzaamheden te volgen dient een meerjarig monitoringsplan opgesteld te worden. Om verschillende functies voor beschermde soorten binnen het plangebied te monitoren is voor elke soortgroep een andere aanpak vereist. Monitoring zal periodiek plaatsvinden vanaf het voltooien van de werkzaamheden. Naast monitoring op individu- en populatieniveau zal ook monitoring plaats dienen vinden op structuurniveau van landschapskenmerken (maatregelen en voorzieningen) welke onderdeel zijn van de functionele leefomgeving van deze soorten. Hierdoor kunnen trends in relatie met de functionele leefomgeving van deze soorten gezet worden. Uitgebreide monitoringstechnieken van alle beschermde soorten binnen het plangebied worden opgenomen in het meerjarig monitoringsplan dat na vergunningverlening zal worden opgesteld. Door het inzichtelijk maken van de trends over de jaren na realisatie kunnen aanpassingen in beheer, onderhoud en voorzieningen of maatregelen worden toegepast om op deze manier de trends positief te kunnen beïnvloeden. Elk monitoringsjaar wordt vastgelegd in een monitoringsrapportage. Deze wordt twee maanden na de laatste monitoringsronde van dat monitoringsjaar toegezonden naar het bevoegd gezag. Vanaf beide kanten kan verzocht worden om een gesprek naar aanleiding van deze rapportage.

In het monitoringsplan worden naast de aangevraagde beschermde soorten ook vleermuizen, heikikker en sierlijke witsnuitlibel opgenomen. Dit kan worden gezien als ecologische plus.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikelen 8.74k. en 8.74l. van het Bkl.

4.1 Belangenafweging

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, genoemd in artikel 8.74k. eerste lid onder b en punt 3, van het Bkl.

In 2011 is een nieuw bestemmingsplan opgesteld voor betreffend perceel waarin het de functie als recreatie heeft gekregen. Hierbij werd beoogd om van de (destijds) vervuilende zandwinplas en daarvoor fijnfabriek/turfstrooiselfabriek te komen tot een mooiere en schonere functie aan de locatie in de vorm van een recreatiegebied waarbij natuur en mens samenkomen. Op basis van dit bestemmingsplan is een recreatiepark ontworpen met circa 690 vakantiewoningen. Omdat ruimte voor de natuur een prominente plek heeft binnen het recreatiepark is ervoor gekozen dit aantal te verminderen naar circa 400 vakantiewoningen (op de noord- en zuidkavel gezamenlijk) met een bouwwijze die zo min mogelijk effect heeft op de omgeving. De woningen worden bovendien natuurinclusief ontworpen door de woningen op palen te zetten en het landschap zo min mogelijk aan te tasten. Uitgangspunt hierbij is dat de woningen een bijdrage leveren aan de habitat van voorkomende soorten. Het bestemmingsplan dat reeds is vastgesteld en de daarop volgende vergunningen dienen mede ter verbetering en bescherming van flora en fauna ten opzichte van de oorspronkelijke situatie. Ook moest in het kader van verbetering een varkenshouderij worden uitgekocht om een significante verbetering te realiseren, wat in het belang is van de volksgezondheid in de omgeving. De investering die is gedaan in het staken van de zwaar vervuilende activiteiten (zandwinning, fijnfabriek en varkenshouderij) zijn zeer groot geweest. Er is dus ook sprake van een dwingende reden van groot openbaar belang waarbij deze ook zeker van economische aard is. Het staken van een bedrijf met een waarde van miljoenen alsmede het uitkopen van een varkenshouderij met een soortgelijke waarde dient op een wijze te worden terugverdiend en dat is gelukt door het vaststellen van het bestemmingsplan. Het wettelijk belang dat dus tevens hiermee gediend is, is het effectueren van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, incl. het gebruik. Het zou immers niet getuigen van een deugdelijke lijn, indien wel de vervuilende activiteiten worden wegbestemd en de nieuwe planologische situatie onherroepelijk is geworden, deze vervolgens te laten stranden in de daarop volgende vergunningverlening. Toetsing aan natuurwaarden heeft immers ook al plaatsgevonden bij het bestemmingsplan.

Het omvormen van betreffend perceel van intensieve bedrijfsmatige locatie tot een recreatiepark waarin de bestaande natuur leidend is biedt op verschillende aspecten een belangrijke bijdrage voor mens en dier. De toekomstige situatie zal draagvlak bieden voor natuur en zal bewustzijn creëren voor de essentie hiervan. Uit lopende onderzoeken vanuit Wageningen Universiteit is gebleken dat een natuurlijke omgeving kan leiden tot vermindering van stress, aanzetten tot sociaal contact, bijdragen aan een optimale ontwikkeling en het stimuleren van beweging. Op deze manier dragen de voorgenomen plannen, naast eerder genoemde economische aard en noodzaak, ook bij aan de volksgezondheid. Door het nastreven van het behoud van de aanwezige natuurwaarden, en waar nodig te werken met mitigerende en compenserende maatregelen en de aanwezige natuur altijd prioriteit te geven kan de natuurkwaliteit worden gewaarborgd.

Alternatieve inrichtingen (welke planologisch mogelijk waren gemaakt) van het projectgebied zullen de aanwezige natuurlijke waarden veelal meer aantasten vanwege de bestemming als recreatie. Met een ander projectplan zoals een zandwinlocatie of een standaard recreatiepark zal de aanwezige fauna meer negatieve effecten ondervinden. Het beoogde recreatiepark is onderscheidend van andere recreatieparken aangezien met bijna alle faciliteiten in het recreatiepark rekening wordt gehouden met de aanwezige fauna. Denk hierbij aan het voorkomen van lichtverstoring, het plaatsen van de woningen op palen zodat de ondergroei zoveel mogelijk behouden blijft, het creëren van verstoringvrije leefgebieden

voor soorten welke in sommige gevallen zelfs kwalitatief verbeterd worden ten opzichte van de huidige situatie, het toepassen van faunatunnels en vlonders om verbinding tussen gebieden te faciliteren, etc. Het plan zal dus niet alleen gerealiseerd worden in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid, maar ook ter bescherming van onder andere de witsnuitlibel, heikikker, poelkikker, vleermuizen, grote bosmuis, das, boommarter en levendbarende hagedis.

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het belang vormt een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

Een doelstelling van provincie Drenthe is het stimuleren van de vrijetijdseconomie door onderscheidend en veelzijdig toeristische recreatie aan te bieden (Provincie Drenthe, 2024). Ook gemeente Emmen geeft aan het recreatieve aanbod, aan te willen sluiten bij het toeristisch profiel waarvan natuur een groot onderdeel is. De gemeente wil natuurlijke waarden optimaal inzetten, Drenthe profileren als dé Oerprovincie en juicht initiatieven toe die een duidelijke meerwaarde in de markt hebben (Gemeente Emmen, 2022). De noordkavel heeft sinds 2011 de bestemming recreatie en overig nadat het daarvoor als zandwinlocatie is gebruikt. Daarvoor was de locatie een veenaufgravingsgebied waar industriële activiteiten plaatsvonden. Er is na het vaststellen van het bestemmingsplan gestart met de bouw van het hotel en de golfbaan, tevens is het terrein recreatief gebruikt. Hotelbezoekers, wandelaars en mensen op zoek naar natuurbeleving hebben het gebied rondom het meer in gebruik. Na de oplevering van het hotel en ingebruikname daarvan is de verdere ontwikkeling van het planologisch toegestane recreatiepark niet direct opgepakt. Dat heeft ervoor gezorgd dat zich o.a. een das in het plangebied heeft kunnen vestigen in de tussentijd. Indien dit plan niet wordt uitgevoerd wordt, zal er hoogstwaarschijnlijk een andere ontwikkeling met betrekking tot recreatie worden gerealiseerd binnen deze noordkavel. Bij elke ruimtelijke ontwikkeling op deze locatie zal er sprake zijn op verstoring van de inmiddels daar neergestreken en aanwezige beschermde soorten aangezien de grote bosmuis en boommarter vermoedelijk de gehele noordkavel gebruiken als verblijfplaats en leefgebied. Bij dit project wordt zo veel als mogelijk rekening gehouden met flora en fauna en wordt toerisme en natuur dicht bij elkaar gebracht met zo min mogelijk verstoring. Zo zullen er zo min mogelijke ingrepen in het bestaande landschap plaatsvinden, onder andere doordat de recreatiewoningen op palen zullen worden geplaatst. Volgens het bestemmingsplan is de bouw van 685 recreatiewoningen en 260 kampeerplaatsen met een bebouwd oppervlak van in totaal 51.300 m² mogelijk. Deze aantallen worden met dit plan bij lange na niet gerealiseerd, ook met oog op de natuur. Er zullen namelijk ongeveer 400 recreatiewoningen worden gerealiseerd op de noord- en zuidkavel gezamenlijk, met een totaal oppervlakte van ongeveer 34.000 m². Ongeveer 315 recreatiewoningen zullen op de noordkavel gerealiseerd. Door het aantal recreatiewoningen nog meer te verminderen, zullen de winsten niet opwegen tegen de kosten voor dit project en kan het project niet gerealiseerd worden.

De werkzaamheden zullen vanuit bestaande paden worden uitgevoerd. Daarnaast worden de recreatiewoningen op palen geplaatst waarbij de natuur rondom de woningen zoveel als mogelijk intact gehouden wordt. Met deze maatregelen wordt aantasting van het terrein zo veel mogelijk beperkt. De werkzaamheden op een andere manier uitvoeren zal meer negatief effect hebben op de aanwezige flora en fauna.

Door buiten de kwetsbare periode van de soorten te werken, de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben. Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten, zoals in het Activiteitenplan staat omschreven, worden negatieve effecten op de staat van instandhouding van de soorten niet verwacht.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de vergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de vergunninghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.